

A sziget titka

Melléklet

Zöldsziget Körzeti Általános Iskola

2023/2024

4. szám / 2024

MAGYAR MŰLT ÉS EMLÉKEK A MAGYAR TENGERMELLÉKEN, AZ ADRIÁN ÉS A MAGYAR JELEN SZLAVÓNIÁBAN

A HATÁRTALANUL PÁLYÁZAT keretében a Zöldsziget Körzeti Általános Iskola 7. b osztályával a történelmi Magyarország nyugati határán kutattuk a magyar múltat, Horvátország területén. Többek között ellátogattunk Fiuméba, Zágrábba és Eszékre.

Első nap az adriai kikötővárosba utaztunk, az 1918-ig Magyarországhoz tartozó Fiuméba, ma Rijeka. A kikötő 1779-től önálló státusú városként a Magyar Királyság része lett. A kiegyezést követő magyar idők, különösen az utolsó évtizedek a város legsikeresebb korszakát jelentették. A Monarchia korában jelentős, több ezer fős magyar kolónia élt itt. Magyar volt a kikötőváros kormányzója, akinek palotáját is megtekintettük a magyar kormányzók portréival. Itt található a Tengerészeti Múzeum, a Monarchia hadiflottájának magyar emlékeivel.

A városnézést a belváros apró sikátoraival, kicsi üzleteivel folytattuk. Sétáltunk a nevezetes óratoronnyal szegélyezett Korzón, megnéztük a nyolcszögletű Szent Vitus dómot. A neves festőművész Feszty Árpád 1888-ban itt vette feleségül Jókai Rózát, Jókai Mór nevelt leányát, aki az író

feleségének, Laborfalvy Róza színésznőnek volt édesunokája.

Jártunk Jókai Mór emléktáblájánál, aki a város és a tengerhajózás fejlesztésének támogatója volt. Gyakori látogatásai során a volt Hotel Európában szállt meg. A Fiumei pályaudvart a MÁV főépítésze tervezte. A Monarchia idején épült Nemzeti Színházban játszott Szilágyi Lilla, a márciusi ifjak egyikének, Bulyovszky Gyulának a felesége. A magyar arisztokrácia felkapott tengerparti nyaralóhelye a közeli Abbázia, mai nevén Opatija.

Az Adria legszebb parti sétányát a horvát Monaconak is szokták nevezni, tele nagyjaink villáival és magyar emlékekkel.

A trsati Boldogasszony-bazilika az ország egyik legrégebbi Mária-kegyhelye. Az 1200 km hosszú Mária zarándokút Máriazellből indul és ezt a helyet is érintve Csíksomlyón ér véget. Mi ebből az útból párszáz lépcsőnyi távolságot tettünk meg.

A sziget titka – Melléklet

2. oldal

Terszat vára Fiume északnyugati részén a Recsina folyó kanyarulata feletti 138 méter magas dombon áll. Kívánsághegynek is emlegetik, mert az itt megfelelő módon és pózban elgondolt majd a tenger felé elhangzó kérés, teljesíti a kívánságokat. Néhányan még várjuk, valóban működik-e.

Jártunk Baross Gábor emléktáblájánál, aki Fiume városának díszpolgára, a magyar kormány közmunka és közlekedési minisztere volt 1886-1889 között. Nevéhez fűződik a rijekai kikötő kiépítése. A kikötőben találkozhatunk a Schlick-féle Vasöntőde és Gépgyár termékeivel is.

A festői Krk-szigetére is ellátogattunk, ahol Baska faluban megtekintettük a Szent Márk kápolnát. A templom területén feltártak egy, az 5. században épített ókori bazilika mozaikpadlójának maradványait. A meredélyt megmászva Keresztelő Szent János templomához értünk, ahonnan csodálatos kilátás nyílik az egész öbölre. Az Adriai-tenger kékségét itt meg tudtuk közelebbről is vizsgálni.

Elhagyva kraljevicai szállásunkat Zágrábba indultunk, a horvát fővárosba. A magyar történészek szerint Szent László király alapította a zágrábi püspökséget és a Káptalandombon felépíttette a Szent István-székesegyházat. 1241-ben IV. Béla a tatárok elől Zágrábba menekült, és innen kért levélben segítséget a pápától és Európa legjelentősebb uralkodóitól. A katedrálisban őrzik Szent László palástját.

A főváros legnagyobb tere a Jelasics bán-tér. Valamikor piac volt, ma turisták kedvelt helye. A téren található Jelasics lovasszobra, amelyet 1866-ban állítottak. Itt található a Liszt-in-

tézet, vagyis a zágrábi Magyar Kulturális Központ. Zágráb egyik jelképe a katedrális. Az egyházmegyét Szent László király alapította és az esztergomi érseknek rendelte alá.

Az utolsó estét már Eszék-Baranya megyében, Vörösmarton töltöttük, majd a szomszéd faluban, Csúzán ismerkedtünk meg a helyi magyarokkal, köztük a szőlősgazda és borász Simits Józseffel.

Tanulmányi kirándulásunkat Eszékkel zártuk. Eszék a trianoni békeszerződésig Verőce vármegye székhelye volt. A főtéren megtekintettük a Szent Péter és Pál Nagytemplomot és a főbb nevezetességeket, majd felkerestük a Horvátországi Magyar Oktatási és Művelődési Központot.

Megálltunk a vár egyetlen épen maradt bástyájánál a Dráva partján, hogy a képzeletben visszarepüljünk a múltba. A városban 1849 februárjában szabadságharcunk legnagyobb magyar veszteséggel járó ütközete zajlott. 1664-ben Zrínyi Miklós felégette itt a hidat, hogy a törököket megállítsa. **Dárda és Eszék között húzódott ugyanis a hadihíd, amely a legfontosabb összekötő út volt a Balkán irányába.**

Szulejmán óta szinte minden török hadjárat során itt kelt át a Dráván az oszmán főszereg, Zrínyi ezért azt tervezte, hogy ennek elpusztításával jelentős késedelmet tud okozni az 1664-ben várható török felvonulásban. A híd mintegy 6 km hosszú volt.

A sziget titka – Melléklet

3. oldal

Zrínyi célja ennek a hatalmas hídnak a felgyújtása lett. Két teljes napon keresztül szították a tüzet, míg végül **sikerült elhamvasztani a hatalmas alkotmányt**, amely égő kigyóként világított az éjszakában.

Minél inkább haladtunk hazafele, annál több magyar szót hallottunk, annál több magyar ajkú emberrel találkoztunk. A Baranya-háromszögben már gyakorlatilag mintha otthon lettünk volna. Megtanultuk, mi a rendőrlámpa (közlekedési lámpa) és a patika (cipő).

A Határtalanul Program célja a magyar-magyar kapcsolatok építése, személyes tapasztalatok szerzése a külföldi magyarságról.

Ezt az élő, jelen idejű összetartozást Zágrábban, Eszéken, de legerősebben mégis a Csúzán és Vörösmarton töltött napokon éreztük. Az ízes magyar nyelv és a vendégszeretet a nemzeti összetartozást erősítette. Hasznos, történelmi áttekintésekkel teli és a határon túl élő magyarság megismerésének élményével térünk meg, amely mindannyiunk számára örök emlék marad.

Köszönjük kísérőtanárainknak, Czafik Szonjának és Farkas Arnold Leventének, hogy velünk tartottak és segítettek nekünk ezen a kalanduláson.

Kas Kriszta és a 7. b osztály

A fotókat a diákok és a tanárok készítették.

DÖK-NAP

A FÖLD „MEGMENTÉSÉÉRT” KÜZDÖTTEK A SZIGET LAKÓI

Tres-2B sötét bolygón élő blackheart-ok fel-
élték bolygójuk tartalékait is. Technikájuk fej-
lettsége azonban lehetővé tette számukra,
hogy más, ismeretlen bolygót keressenek és
foglaljanak el a túlélésükért. Bolygónkat, a
Földet nézték ki maguknak, ahová emberi
mértékkel számolva 25 évet utaztak. A Föl-
dön nagymértékű pusztítást végeztek, s csak
egy szigetnyi ember élte túl, túlnyomórészt
gyerekek.

A gyerekek és a „maroknyi” túlélő felnőtt
feladata az volt, hogy fennmaradásukat, egy
élhető jövőt biztosítsanak, miközben a
blackheartok, a sötét bolygó lényei azon
munkálkodtak, hogy számukra élhetővé te-
gyék bolygónkat – ez azonban az emberi lét
számára halálos. A sziget túlélőinek éppen
ezért nehéz feladatai voltak.

